

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odgovredi. — Udeje "Katol, tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglaše primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprejo reklamacije so poštne proste.

Vinogradniki so govorili.

Kadarkoli preti našemu ljudstvu kaka nevarnost, ie Slovenska kmečka zveza na svojem mestu. Finančni minister se je udal milijonarjem, ki imajo pivovarne, ter umaknil načrt novega davka na pivo, z za uboge vinogradnike ni čutil iste ljubezni in jim je naznačil nov davek na vino. Naša Kmečka zveza je po njej prijaznih listih poučila ljudstvo o sovražni nakani finančnega ministra, upeljala je pot peticij na poslansko zbornico, na poljedelsko in finančno ministrstvo ter priredila za zadnjo nedeljo blizu 20 zborovanj, na katerih so vinogradniki protestirali proti nameravancem novemu davku. Povsed se je izrekla tudi zaupnica državnim in deželnim poslancem Slovenske kmečke zveze.

Nedeljska zborovanja naše organizacije so vzbudila pozornost v celi avstrijski javnosti. Slovenski in nemški listi prinašajo poročila o teh krasno uspehih shodih ter poročajo o nasprotstvu našega ljudstva proti novemu davku.

Na vseh shodih se je razven drugih političnih in narodnih sklepov storil glede nameravane novega davka tudi ta-le sklep:

Uvažajoč slab gospodarski položaj spodnjestajerskih posestnikov vinogradov, ki so ga med drugimi povzročila: razne trdne bolezni, z ogromnimi stroški združeno prenavljanje vinogradov, obilen pridelek zadnjih dveh let, še ne dovolj razvita vinska trgovina v naših krajih, drage delavske moći itd. itd., protestiramo odločno proti novemu vinskiemu zakonu, ki bi se brezvomno zvrnil večinoma le na ramena proizvajalcev ter zahtevamo, da se davek na vino samo v tem smislu preustroji, da ne bodo trpeli ne proizvajalci ne zavživalci nobene škode.

St. IIJ v Slov. gor.

Pod predsedstvom župana Talerja se je vršil shod slovenskih vinogradnikov za St. IIJ in sosedne župnije. Deželni odbornik gospod Robič je obširno govoril o hudem vdarcu, kateri preti z novim davkom vinogradnikom ter se je soglasno sprejela predlagana resolucija, v kateri se protestira proti novemu vinskemu davku.

Gospod nadrevizor Vladimir Pušenjak je na to govoril o raznih gospodarskih vprašanjih, kakor o stališču kmečkega ljudstva napram raznim novim

davkom, o pooblastiščem zakonu in odškodnini kmečkemu stanu in o skupni prodaji živine.

Zborovanja se je udeležilo okrog 100 posestnikov, ki so odobravali izvajanja govornikov.

Ljutomer.

Ogorčenje našega ljudstva nad nameravanim novim davkom na vino je veliko. Nad 300 vinogradnikov brez razlike na stranke se je zbral zadnjo nedeljo v gostilni g. Vavpotiča, da izrazijo svojo nevoljo. Ker je g. poslanec Roškar zbolel in se pismeno opravil, je prišel na mesto njega g. dr. Hohnjec iz Maribora.

Prav poljudno je razložil nakane ministra Bilinskega, ki kakor polž steguje svoje roge ter gleda, kje bi se dalo kaj dobiti za prazno blagajno. Njegove oči so napisali občutek na vinogradnikih. Načrtovali jim novih davekov! Pa kakor so se poprej vzdignili žganjarji in pivovarji ter glasno ugovarjali, tako so se sedaj vzdignili vinogradniki, in minister Bilinski bo moral umakniti svoje nakane. V obširnem govoru je g. govornik obrazložil, kako "pravična" je avstrijska viada. Ako na Koroškem Slovenec v svojem materinem jeziku na kolodvoru zahteva karto, je to že razumljenje Nemcev in — zaprejo ga! Ako slovenski poslanci v deželnih zbornicah v Gradcu izpregovorijo slovenski, je to izzvanje! In gotovo bi naše poslance "Slov. km. zveze" v Gradcu zaprli, ko bi si — upali! Umestno je poslanec Roškar zahteval, „ako nas ne marate poslušati v našem slovenskem jeziku, pa nas pustite! Sami se bomo vladali veliko bolje!“ — Ko je g. govornik obrazložil želje Bilinskega, ko je razsvetil "pravičnost" avstrijske vlade, zlasti do štajerskih in koroških Slovencev, so se brez ugovora, navdušeno vsprejeli naslednje resolucije:

1. Uvažajoč slab gospodarski položaj spodnjestajerskih posestnikov vinogradov, ki so ga med drugimi povzročila: razne trdne bolezni z ogromnimi stroški združeno prenavljanje vinogradov, obilen pridelek zadnjih dveh let, še ne dovolj razvita vinska trgovina v naših krajih, drage delavske moći itd., protestiramo zborovalci nad 300, zbrani na shodu v Ljutomeru dne 28. novembra odločno proti novemu vinskemu zakonu, ki bi se brezvomno zvrnil večinoma le na ramena proizvajalcev, ter zahtevamo, da se davek na vino samo v tem smislu preustroji, da ne bodo trpeli ne proizvajalci, ne zavživalci nobene škode!

"Žid", je rekel kralj, povej svoje zahteve pred kraljem in knezem.

Žid je ponovil, kar je že povedal kralj.

"Veličanstvo", je rekel knez, "zavežem se pred Bogom, da vzamem hčer Vašega Veličanstva, ako se med tem časom, katerega naj Vaše Veličanstvo določi, Salomonu Reboledu ne vrne tristotisoč dukatov".

"Sprejmeš pogoj knezov?" je vprašal kralj žida.

"Sprejemem!" odvrne ta.

"Kako dolgo hočeš posoditi svoto?"

"Na sedem let", je odvrnil po kratkem premisleku žid.

"Ali sprejmete?" je vprašal kralj kneza.

"Prisegam pred Bogom, da vzamem hčer Vašega Veličanstva danes sedem let, ako se isti dan ob isti urri dolg ne povrne."

In ravno sedem let je, odkar se je sklenila med kraljem, knezom in židom ta pogodba, in isti dan po sedmih letih je napočil, ko je vzkliknil knez: "Proklet bodi, kdor se nas drzne ločiti!" In sedem let je bilo, dan in ura, ko je rekel Aleš: "Zapojem Vam ganljivo in pretresljivo pesem o dobrem knezu Robidi."

Ni se sicer nikala ta pesem tega kneza, vendar je knez prebledel. Ze kakor otrok je slišal od svoje matere to žalostinko nekega njegovega prednika, ki je dobil tudi ukaz od svojega kralja, da se mora ločiti od svoje ljubljene soprote ter se oženiti s princesinjo. Ves svet je poznal legendu kneza Robida. Na kratko hočem navesti vsebinu te pesmi, katero je pel deček: "Kralj je ukazal, umoriti knezu svojo soprogo, da se potem lahko poroči s princesinjo, ki je v njega zaljubljena. Dobri knez se ni mogel k temu dejanju odločiti, volja kralja je nepremagljiva! — Ti moraš umreti, preden se zasvita dan," je rekelubo-

2. Zborovalci, nad 300 po številu, zbrani na političnem shodu v Ljutomeru, dne 28. novembra 1909, izražajo svojim narodno trpečim bratom na Koroškem svoje iskreno sočutje, protestirajo proti nasilju, ki ga morajo v zadnjem času v pomnoženi meri trpeti, in zahtevajo od avstrijske vlade, da slovensku narodu po vseh slovenskih pokrajinal dejanski prizna in neprikrajšano podeli v temeljnih zakonih zagotovljene narodne pravice.

3. Na političnem shodu v Ljutomeru dne 28. novembra 1909 zbrani zborovalci izražajo poslancem "Slovenske kmečke zveze" svoje popolno zaupanje z željo in zahtevo, da vstrajajo v odločnem boju in v dosledni obrambi narodnih in gospodarskih zahtev slovenskega ljudstva!

Shoda so se udeležili tudi pristaši "Narodno-napredne" stranke. Prav tako! Ko bodo spoznali resno in odločno voljo Kmečke zveze, gotovo ne bodo več zabavljali čez njo. Na lastne oči in na lastna ušesa so se lahko prepričali, da krščanska stranka ne ščiti samo vere, ampak tudi narodnost in blagostanje slovenskega ljudstva. Čast, komur čast, pristaši napredne stranke so to pot ohranili mirno kri. Želim, da po tej poti napredujejo, le tako se povrne zopet od mnogih zaželjena sloga!

Fram.

V nedeljo, dne 28. novembra t. l. se je vršil tu-kaj shod, da se ugovarja proti nameravani vinski postavi. Okoli 200 udeležencev, med njimi več županov in odličnih vinogradnikov, je pozorno poslušalo izvajanja g. drž. in dež. poslanca Pišeka, ki je le v njenih način potovanjih besedah razlagal in bical vse morebitne neprilike in škodo, ki bi jo vsled nameravane postave trpeli vinogradniki in sploh naše ljudstvo. G. poslanec je tudi vzpodbjal k večjemu zanimanju za pravice našega teptanega naroda.

Zborovalci so soglasno vsprejeli resolucijo proti nameravani vinski postavi, ki jo je predlagal naš č. g. župnik Muršič, gosp. drž. in dež. poslanec Pišek pa je med burnimi živio-klici žel prišrno zahvalo in popolno, soglasno zaupnico za njegovo požrtvovalno delovanje.

Slov. Bistrica.

Shod slovenskih vinogradnikov, ki ga je sklical S. K. Z. v Slov. Bistrici, se je vršil ob veliki udeležbi. Nad 200 posestnikov je prišlo, ki so z živim zanimanjem sledili izvajanjem govornikov. Pred-

gi knez svoji soprogi. — "Smrt mi ne vzbuja groze, dragi moj," je vzkliknila kneginja in ga objela. "Žalujem le za svojim otrokom, ki me potrebuje. Prinesite mi ga še enkrat, da ga objamem in poljubim!" — "V tem življenju ga ne boš videla več, kneginja," je rekel knez.

Pri tem mestu v četrti kitici je knez obledel; vzdignil je Lavrencijo k sebi in rekel pevcu: "Molči otrok! Ali ne vidiš, da se moje dete joče? Vzemi to," pristavi mu ter mu da mošnjo zlata, "in odrini od tod!"

"Ti ga podiš", je vzkliknila Lavrencija, "da umre od glada med zidovjem kakega gradu, kojega posestnik ni tako usmiljen, kakor ti!" Obdrži ga, ljudi oče! Saj si mi večkrat rekel, da prinaša najdenček srečo."

"Ali ga hočeš za svojega strežnika?" je vprašal knez in objel hčerkko.

"Kako lep bo moj strežnik", je vzkliknil otrok in prijet Aleša za roko ter ga odpeljal, da mu da službeno obleko.

Ko sta bila knez in kneginja sama, pokleknila je ona pred njega. Njej je bila površno znana stvar med kraljem in Reboledom. Ko pa je videla knezovo žalostino obliče, je uganila skrivnost kneževu, razdeto po strunah dečkove gitare in njegove pesmi s tisto čudovito žensko slutnjo, ki je lastna ljubečim ženam.

"Ce zapove kralj, da moram umreti," je rekla kleče kneginja, "in če ti moja smrt odpre srečo in čast, moj ljubi soprog, umrlem z veseljem, kakor je to storila žena tvojega prednika!"

(Konec prihodnjih.)

PODLISTEK.

Kraljeva hvaležnost.

Novela sp. avl. G. A. — poslovenit Ivan Vuč
(Dalje.)

Kralj ga je prijel za roko in mu jo stisnil, rekoč:

"Dragi knez! vidim velikost žrtve, ki Vam jo nalaga dežela; pa bodite si svesti hvaležnosti domovine in naklonjenosti svojega kralja!"

Knez ga je pogledal proseče. "Ali ni nobenega drugega sredstva, ki bi zagotovilo mir kralju in deželi?"

"Jaz ne najdem nobenega," odgovori kralj hladno in spusti knezu roko.

"Ali ni nobenega žlahtnika, ki bi bil vreden te časti Vašega Veličanstva, in ki bi tudi to čast z veseljem sprejel?"

"Ako bi našel moža, ki bi bil vreden tega zaupanja, kakor Vi, knez, bi Vas ne mučil," odgovoril je naglo kralj.

"Naj mi odpusti, Vaše Veličanstvo," je dejal knez in se priklonil. "Salamona Rebolelo sem že večkrat videl, in poznam njegovo neusmiljenost, vendar upam, da se da pregovoriti ter bo služil svojemu kralju na drug način."

Kralj je prekorčil dvorano in zaklical: "Salamon Rebolelo naj vstopi!"

Kmalu nato se je prikazala suha, moška postava. Celo in oči so bile, kakor kakega mladiča, usta sveža in rudeča; glava je bila pa gola, brez las. Kakor kip mladosti in starosti je stal Rebolelo pred kraljem in knezem.

sedoval je shodu posestnik Peter Pivec iz Brežnice pri Laporju, ki je, dasi priprost kmet, prav spremno vodil zborovanje. Prvi je poročal deželni poslanec g. Peter Novak o deželnem zboru, naslikal težavno stališče slovenskih poslancev nasproti naduti nemški večini. Z zadovoljstvom so vzeli volilci na zmanje in odobrili moški in neustrašeni nastop poslancev S. K. Z., ki so celo ošabnim in brezobzirnim Nemcem od kupili korajžo. Viharno so zbrani odobravali prizadevanja poslancev za pravice slovenskega jezika ter zahtevno, da naj prevzame država stroške za šolo, kar bi bilo edino pravično. Ko je g. poslanec poročal, kako je predsednik S. K. Z., Roškar, Nemcem v obraz povedal, da, ako jim je neljubo z nami skupaj delovati, naj nam dajo lastno politično, gospodarsko in šolsko upravo, so vsi navdušeno temu pritrjevali ter klicali — proč od Gradca.

Nato poroča deželni in državni poslanec Pišek o nameravanem novem davku na vino. Jasno in temeljito razloži slabe nasledke tega davka za vinogradnike: cena vinu bi se zopet znižala, ker bi kupci toliko manj posestnikom plačevali za vino, kolikor bi znašal davek; za zavživalce bi se vino podražilo, vsled tega bi se porabilo manj vina, ko se itak že ne more prodati vino; cene vinu so že tako nizke, da mora vinogradnik zastonj delati; prisle bi nove sitnosti s finančarji, katerim bi morali vsako spremembo v kleti naznanjati, kar bi bilo večkrat nemogoče; večino davka bi se moral porabiti za plačo inanciarjem, katerih število bi se moralo zelo pomnožiti; to bi bila lepa, da bi bili finančarji naši kletarji, potem bi bila umestno, kakor je vzhinknil eden navzotih, da bi naj ti finančarji tudi vinograde obdelovali. Govornik navaja potem razlage, zakaj so šli slovenski kmečki poslanci v opozicijo zoper sedanjo vlado. Vsi so odobravali njegova izvajanja, izrekli iskreno zahvalo in popolno izupanje slov. kmečkim poslancem ter zahlevali — proč s tako vlado, ki nikakor ne zaslubi zaupanja. Je kakor mačka, ki sprejde liže, zaid pa praska: govori ministrskega predsednika se kar cedijo naklonjenosti in skrbljivosti za kmeta in za Jugoslovane, a ne mine 5 minut, že finančni, pravosodni ali načni minister delijo zaušnice jugoslovenskemu kmetu. Nameravani davek je zopet ena taka zaušnica jugoslovenskemu kmečkemu ljudstvu, ker so naše dežele večinoma skoro same vinorodne dežele. Vrag vzemi tako „ljubezen“ in „nepristranaost“, kakor jo kaže ministrski predsednik in njegovi ministri do nas!

Zdaj prebere zapisnikar g. J. Tkavc resolucijo zoper nameravani novi davek, ki je bila med burnim odobravanjem enoglasno sprejeta. Besedo dobija g. Sagaj iz Laporja, ki tudi opozarja na slovenskemu kmečkemu ljudstvu sprovožno delovanje vlade, ki skrbi tako „lepo“ za kmečki stan, da bodo poslanci kmalu, ako bo šlo tako naprej, lahko rekli vladu, kadar bo hotela imeti zopet kak davek: Kjer nič ni, tudi cesar ne more nič vzet. Omenja ustanovitev Vseslovenske Ljudske Stranke, slika naravnost nečloveško, krivično in divjaško ravnanje vladnih ljudi nasproti slovenskemu narodu na Koroskem; poroča nadalje o najnovejši zaušnici, ki so jo dobili štajerški Slovenci od „nepristranskega“ naučnega ministra Stürkha, ki je brez razpisa službe nastavil na mesto upokojenega profesorja Koprivnika na učiteljsku v Mariboru vsemenskega agitatorja Spintreja, ki je vsled svojega delovanja postal povsod drugod nemogoč. Govornik predлага tozadovne resolucije, ki so bile vse z navdušenjem sprejete.

Posestnik g. Novak iz Slov. Bistre govorji potem zelo jasno in prepričevalno o potrebi izobraževalne, odločnosti in organizaciji med kmeti nasproti vladu in kapitalistom ter zborovalci živahno odobravajo njegova lepa izvajanja. G. Sagaj omenja dodatno k besedam predgovornikovim, da naj se vsi oklenejo izobraževalnih društv, ki jim skušajo pomagati do takto potrebne izobrazbe, berejo naj časnike Slov. Km. Zvezze in se udeležujejo shodov. Odločno naj nastopa vsak za gospodarske in narodne pravice povsod: v uradih, na železnicih, posebno pa pri volitvah. Vsi naj pristopijo k organizaciji slovenskih kmetov, Sl. kmečki zvezi, ker „sloga pravo moč rodi“. Domačin g. deželni poslanec P. Novak vzpodbuja tudi navzdeč, da postanejo člani S. K. Z. ter zahvali zborovalce za obilen obisk ter vztrajnost, nato pa predsednik z živio-klici na naše poslance in cesarja zaključi krasno zborovanje, ki je trajalo nad dve uri. Bil je ta shod znamenje, da tudi naš okraj vstaja, se širi stanovska in narodna zavednost. Ko bodo vsi, ki nas je rodila slovenska kmečka hiša, združeni v tesno organizacijo enega duha in srca, potem je obstoj in boljša, srečnejša prihodnjost slovenskega kmeta zagotovljena!

Konjice.

V nedeljo se je vršil v kapljiji, prav dobro obiskan shod S. K. Z. Odbornik posestnik Rudolf otvoril zborovanje in povdinja pomen shoda.

Deželni poslanec dr. Verstovšek govoril obširno ob splošnem pritrjevanju o položaju v državnem zboru in pojasnil nameravani davek na vino. Sprejela se je nato resolucija, ki protestira odločno proti temu davku.

Na splošno željo govoril še na to poslanec o deželnem zboru in biča z ostromi besedami nemško večino in tiste poslance, katere vedno hvali „Stajerc“, češ, da tako skrbno varujejo težnje slovenskih

spodnještajerskih kmetov. Govornik dokaže na raznih dejstvih, da je ravno nasprotno resnica.

Posestnik Napotnik in vikar Freglej opozarja na dejanje S. K. Z. in predlagata v topih besedah zaupanje Slovenskemu klubu deželnega in državnega zboru. Posebno se še izreče zaupala poslancu dr. Verstovšku, ki tako vneto deluje za ljudstvo v okrilju S. K. Z.

St. Lovrenc na Dr. p. — Majšberg,

Poslanec Ozmoč je imel v nedeljo dne 28. t. m. dva shoda, predpoldne v Sv. Lovrencu na Dr. polju s kakimi 100, in popoldne v Majšbergu z 200—300 zborovalci, zastopniki celih gornjih Haloz. Ko jim je razložil nameravani vinski davek, kazalo se je med vinogradniškimi posestniki veliko ogorčenje. Posamezniki so vzklikali: Potem nam ne preostaja drugega, kakor zasajene vinograde izsekati in v pašnike pustiti, saj že zdaj ne moremo v denar spravljati svojega vina; samo odpisajo se naj nam tudi ogromni dolgovi, ki jih imamo na vinogradih, kot brezobrestna posojila od države in dežele. Protestna resolucija se je sprejela soglasno.

Sv. Miklavž pri Ormožu.

Vinogradniški shod dne 28. novembra je bil sijajno obiskan. Udeležilo se ga je gotovo do 600 mož iz celega spodnjega ormoškega okraja. Shodu je predsedoval g. Jožef Munda iz Vodranec. Deželni posl. A. Meško je poročal o nameravanem novem vinskem davku. Zborovalci so z vidnim zanimanjem sledili njegovim izvajanjem. Gg. Vraz in Rožman sta povdarna, da se je tudi delavstvo odločilo, pričuditi se protestni akciji. Končno se je slišal le en glas: Proč z novim vinskim davkom!

Sv. Tomaž pri Ormožu.

Shod dne 28. novembra je bil nepričakovano dobro obiskan. Do 500 zborovalcev je pazno sledilo izvajanjem dež. poslancev Meška. Ljudstvo je soglasno protestiralo proti novi vinski postavi

Sv. Trojica v Halozah.

Glasno in odločno vladu povedati, da nobenega vinskega davka pod nobenim pogojem ne moremo sprejeti, smo se zbrali vinogradniki našega kraja na poziv „Gospodarskega in bralnega društva“ pred zadnjem nedeljo po rani maši polnoštevilno v čitalnici in smo vložili po stvarnem govoru društvenega predsednika č. g. Rafaela Poterča peticije poslanski zbornici in ministrstvu.

Kostrevnica.

Veliko ljudstva se je zbralo včeraj po rani maši v gostilni našega vrlega pristaša gospoda Linčiča, da posluša izvajanja svojega državnega in deželnega poslancev dr. Korošca. Shodu je predsedoval gospod Jože Tadina.

Poslanec je dal kratki pregled o narodnem gospodarstvu na Slovenskem, o pridelovanju vina, o vinski trgovini ter nazadnje o nameravanem novem vinskem davku.

Shod se je vršil v najlepšem redu.

Sv. Peter na Medv. selu.

Bil je zares velik shod. Ne samo domača župnija, ampak tudi Zibika, Sv. Ema, Smarje, Sladka gora in Sv. Križ so bili dobro zastopani.

Shodu je predsedoval Šmohorski župan gospod Debelak, podpredsednika sta bila župan Šentperški gospod Strašek in zibški gospod Smole, zapisnikarja Šentemski posestnik gospod Anderlič in Šmarški gospod Stoklas.

Državni in deželni poslanec dr. Korošec je v daljšem govoru omenil različne pojavne v vinogradništvu ter se nazadnje bavil z novim davkom. V živahno debato, ki je na to nastala, so posegli župan Debe'ak, Jurij Pevec iz Zibike in domači župnik Gomilšek.

Poslancem se je izrekla zaupnica.

Stoprce.

Izobraževalno društvo v Stoprcih priredilo je v nedeljo, dne 28. novembra po večernicah v prostorih Gregorja Taciga protestno zborovanje zoper nameravani vinski davek. Predsednik izobraževalnega društva Andrej Keček razložil in pojasnil je namero finančnega ministra Bilinskega. Bilo je navzočih okoli 80 vinogradnikov, kateri so silno ogorčeni nad nameravanim obdačenjem ubogih vinogradnikov sklenili resolucijo na državni zbor, finančno in poljedelsko ministrstvo, v kateri najodločneje protestirajo proti nameravemu davku. Protestne pole so se poslale državnemu poslancu dr. Korošcu.

Slivnica pri Celju.

V nedeljo, dne 28. novembra t. l. smo imeli svojega deželnega poslanca Jakoba Vrečko v svoji sredi. Na shodu, ki ga je priredil v župnišču in ki je bil dobro obiskan, nam je zastopnik naših kmečkih teženj napravil vladu opisal nevarnost, ki preti vinogradnikom, ako bi vladu predložila nameravani vinski davek zbornici v potrjenje. Zoper tak zakon so zborovalci sprejeli soglasno protestno resolucijo. G. poslanec pa je tudi podal poročilo o delovanju v deželnem zboru ter dokazal, da poslanci Slov. kmečke zveze niti za ped ne odstopijo od zahtevanih gospodarskih in narodnih pravic, ki gredo slovenskemu

kmečkemu prebivalstvu. Poslancu in tovarišem pa je izrekla zaupnica. Le tako naprej!

Dobrna.

Tukajšnja kmetijska podružnica je vi nedeljo, dne 28. novembra zborovala v hotelu „Union“. Namen tega zborovanja je bil ugovor zoper nameravani davek na vino. Kako ta davek vinogradnike skrbi, je pokazalo to zborovanje. Okoli 100 kmetov je prihelo iz dobrnske občine, da odločno ugovarjajo proti vsakemu obdačenju vina. G. župnik Kukovič je kot odbornik kmetijske podružnice pozdravil navzoče in povdral, kako važno je to, da so kmetje združeni v kmetijskih družbah ali v Kmečki zvezi, kajti le skupen nastop celega kmečkega stanu nam zamore zasigurati, da se nas sliši in usliši na Dunaju. So se meščani odkrili davka na pivo, se bomo in se moramo tudi mi vinskega davka obraniti.

Vinsko vprašanje je nekaj let sem prav važno. Najprej so se starli vinogradi ali na novo nasadili z amerikanskimi trtmi ali pa bolj skrbno obdelovali. Nasledek je veliko vina, ki je nakopičeno v naših klečeh, ter nima ne odjemalcev, ne primerne cene. Treba bo predvsem, da se za vino bolj brigamo in ga skrbnejše negujemo. Kdo danes ne zna umno kletarstvo, on bi težko svoje slabo blago spravil v denar.

Drugi nedostatek je omenjeni davek, ki bo na vsak način vinogradnika-kmeta zadel. Enoglasno se je sklenila resolucija proti temu davku.

Zborovalci so se g. župniku zahvalili za pouk in navodila.

Pišece.

Protestni shod v Pišeceh dne 28. novembra t. l. je izborno uspel ob udeležbi 3—400 volilcev. Poročal je poslanec dr. Benkovič o državnem in deželnem zboru, o nameravani preosnovi davka na vino. Sklenila se je ostra resolucija zoper namero vlade; dr. Benkovič jo je v seji z dne 30. novembra vložil v državnem zboru. Vsled mraza in prepričanja v protesti se je moral shod predčasno zaključiti.

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 26. novembra: Nevarno gibanje Albancev ob srbsko-turški meji narašča. Te dni so streličali Albanci na srbsko mejno stražnico in ustrelili enega srbskega podčastnika. — Spor med Nikaragu in Severno Ameriko se je poostrel. Predsednik Nikarague, Zeljko, ni hotel odgovoriti na neko spomenico ameriškega konzula. — V Koreji se vstaja vedno bolj širi. Japonske oblasti so zasledile veliko protijaponsko zareto. Več sto zarotnikov so odpeljali na Japone.

Dne 27. novembra: V La Muretti na Francoskem otroci nočjo počajati šole, ker se učitelj brani, odstraniti neko šolsko knjigo, ki je škof prepovedal. — Francoski listi poročajo, da bo Francoska še letos začela graditi dve bojni ladji. — V Italiji se zadnji čas vedno bolj množijo izgredi ljudstva proti občinskim zastopnikom. V Castelforte je včeraj množica ljudstva zapodila v beg župana in občinskega tajnika ter je opustošila občinsko hišo, razbila vsa okna in počgala listine.

Dne 28. novembra: Bolgarski car Ferdinand je obiskal v Belgradu srbskega kralja. Belgrajsko prebivalstvo je visokoga gosta živahnopozdravljalo. Poroča se, da je imel obisk zaseben značaj. — Dunajski vojaški krogi potrujejo, da se Rusija ob svoji zahodni meji obsežno vojaško pripravlja. — Mlačočehi so sklenili, da kandidirajo mesto dr. Srba, ki je odložil državoborski mandat, dr. Schreinerja, predsednika češke sokolske zveze. — Trgovsko-pomočniški zakon je bil predvčerajšnjim v narodno-gospodarskem odseku sprejet. Četr leta po razglasu zakona stopi zakon v veljavo.

Dne 29. novembra: Začetkom decembra pričakujejo v Belgradu voditelja mlađoturkov Enver Beja, in albanskega prestolonaslednika princa Gheorghe, ki je obretem predsednik bukareškega društva za osnivanje balkanske vladnosti. Belgrajski politiki prispevajo sestanku s temo dvema veliko važnost. — V Teheranu v Perziji je napadlo ruskega glavnega konzula Paseka 250 roparjev. Prišlo je do hudega boja, v katerem so bili ubiti od konzulovega spremstva trije kozaki in dva ranjena. Konzul je moral biti. — V Atenah na Grškem so zaprli nekega turškega častnika zaradi vohunstva. — V Nikaragu, državi v Srednji Ameriki, so zaprli zopet 17 Amerikancev. Amerikanske bojne ladje so dobole ukaz, naj izkrcajo v Nikaragu in moštvo.

Dne 30. novembra: V Trstu bi se imel v nedeljo, dne 28. novembra vršiti shod za slovensko šolstvo, a je bil odložen. — Španski ministrski svet je sklenil, da se začne s pripravami za povratak vojnih čet iz Afrike na Špansko. — Cesar je sprejel v avdijencu koroškega deželnega glavarja pl. Aichelburga. — V Pragi so zborovali pod predsedstvom deželnega odbornika Adameka zastopniki okr. zastopstev in ugovarjali zoper Bienerthove jezikovne predloge ter zahtevali posebno upravno sodišče za sudetske dežele s sedežem v Pragi.

Cenjenim naročnikom!

Kmalu se bo približalo novó leto, ko bo treba zopet obnoviti naročilo na „Slovenskega Gospodarja“. Ker je ob novem letu v tiskarni silno veliko dela, zato smo že današnji številki priložili položnice, da spravimo s tem delo naprej. Prosimo pa cenjene naročnike, da bi poslali naročnino že pred novim letom, kolikor jim je to mogoče. Po praznikih namreč in po novem letu se nam delo v upravnosti kupiči, da ga mnogokrat pri najboljši volji ni mogoče sproti opravljati. Ako pa se začne naročnina že v drugi polovici decembra pošiljati, se vpisovanje poslamega denarja lepše razdeli in bolj mirno izvrši, kakor če pride na dan po 500 do 800 naročnikov naenkrat. Zatorej prosimo še enkrat, da se začne pošiljati naročnino prej kot mogoče.

Kdor pošije denar, naj položnico natančno izpolni. Če naj razločno zapiše, ravno tako tudi posesto, da se more dospoljanje redno vršiti. Doseđani naročniki naj napišejo na položnico nad besedo „Položnica“ besedo star naročnik; novi naročniki pa naj na istem mestu zapišejo besede: nov naročnik. Ravno tako naj se napiše na nakaznico, če pošlje kdo denar po poštni nakaznici. S tem nam prihranijo naročniki mnogo, mnogo časa.

„Slovenski Gospodar“ bo stal s prilogom „Gospodarske Novice“ kakor do zdaj 4 K na leto.

Vse dosedanje naročnike prosimo, da nam ostanemo zvesti in da delajo tudi za razširjenje lista s tem, da mu pridobjijo novih naročnikov. Vsak dosedanji naročnik naj skrbi za to, da dobi še vsa jene nega nova, da se tako število podvoji. Uredniki pa bodo posvetili listu vso skrb, da bo po vsebini zanimiv in zabaven. Posebno bo delal urednik „Gospodarski Novic“ na to, da bo ta prepotreben list za našega kmata prinašal mnogo raznovrstnega, koristnega in poučnega berila.

Zdaj torej, vrli somišljeniki, pridno na agitacijsko delo, da bo naš list v kratkem v vsaki pošteni slovenski hiši!

Uredništvo in upravljeništvo.

Razne novice.

Odlikanje. Cesar je podelil vlč. g. Francu Zdolšek, župniku pri Sv. Juriju ob Taboru, zlati zasluzni križe s krono. Izvrstnemu duhovniku, iskrenemu rodujubu, požrtvovalem delavecu za narodov blagor naše najiskrenejše čestite!

Imenovanje. Celjski okrajni glavar baron Müller-Hörnstein je imenovan za namestnika svetnika.

* **Iz srednje šole.** Cesar je podelil profesorju na državni gimnaziji v Mariboru, Juriju Maierju, in vođi samostojnih gimnazijskih razredov s slovensko-nemškim učnim jezikom v Celju, Ivanu Lieskounigu povodom vstopa v pokoj naslov šolskih svetnikov.

* **Iz davne službe.** Davčni upravitelj Ivan Reišp v Ptiju je imenovan za davčnega nadupravitelja.

* **Iz pošte.** Poštna odpravitevica Marija Gorčar v Rečici je imenovana za poštno odpravitevico pri poštnem uradu v Rimskih toplicah.

* **Slovenska kmečka zveza** je z ozirom na mnogoštevilne želje, ki so se posebno izražale na nedeljskih shodih, dala peticije na poslansko zbornico, pojavljedelsko in finančno ministrstvo tiskati ter jih je že razposlala na županstva in različna društva. Prosimo, da se peticije podpišejo in potem pošljeno na Slovensko kmečko zvezo v Mariboru ali pa naravnost na katerga naših državnih poslancev na Dumaj.

* **Vseslovenski delavski shod** se je vršil preteklo nedeljo, dne 28. decembra t. l. v Ljubljani. Udeležili so se ga tudi krščansko-socialni delavci iz Stajerskega. G. Maks Bende iz Studenc pri Mariboru je bil tudi izvoljen v predsedništvo shoda, g. Karba pod istotom je v imenu našega delavstva posegel tudi v razpravo. Ustanovila se je na shodu Jugoslovanska strokovna zveza (J. S. Z.) ter njen izvršilni odbor. Storila sta se dva sklepa: Jugoslovanska strokovna zveza se bo zavzela za spremembo postavnih določil glede mestne služkinje in stopi v zvezo s hrvaško-krščansko-socialnim delavstvom, da se doseže skupno postopanje obeh bratskih organizacij.

* **Sovražnik kmeta.** Liberalci ne morejo odpustiti našim poslancem, da so zadnja leta vselej in z uspehom branili našo živinorejo proti njenim sovražnikom. Liberalni dohtari in učitelji jedo vsak dan meso, in več jim je za ceno meso nego za kmetata. Ozir na živinorejo pa je naše poslance pred vsem nagnil, da so glasovali tudi za nagodbu z Ogrsko. Ce bi glasovali proti nagodbi, morale bi se zapreti ogrske meje za živino. Kaj bi nastalo? Ker še nismo dovolj živine za avstrijski trg, bi se kmalu izpraznili naši hlevi in meje bi morali vendtar le odpreti na vse kraje, da dobimo dovolj živine — in kuge. Dosegli bi torej odprtje mej, posebno proti

balkanskim deželam, kjer je cena živina, in to je ravno srčna želja naših liberalcev. Kdor je sovražnik nagodbе z Ogrsko, je tudi sovražnik naše živinoreje. To se mora liberalcem povedati v brk.

Resnica pa je tudi, da ravno odkar imamo novo pogodbo z Ogrsko, uvoz vina z Ogrske vedno bolj pojema. Pri sklepanju nagodbe se je morala Ogrska zavezati, da zabrani umetno vino in pančanje vina. To je storila mnogo strožje nego Avstrija. Za to je sedaj manj vina na Ogrskem, in kar ga je, je pristno in dražje. Obdelovanje je tudi tam vedno dražje in za to naši vinski trgovci opuščajo ogrsko vino. Vrhutega je letos na Ogrskem slaba letina, a hrvaško vino pa je izredno slabe kakovosti in se ne drži. Letos se je skrajno malo vina uvozilo čez mejo, lahko rečemo, da skoraj nič. Liberalci lažajo in begajo naše ljudi po shodih, ako jim pripovedujejo/ maspročno. Ogrsko vino nam ne bo nikdar več moglo delati resne konkurence, ker imajo na Ogrskem še strožjo vinsko postavo kakor mi, in tudi jid zasluga naših poslancev. Dokler so različni Sterni in drugi judovski vinski trgovci delali vino v kleteh, je bila njih konkurenca lahka, sedaj je to drugače.

Gotova stvar pa je tudi, da bi pogodba z Ogrsko bila na vsak način sklenjena. Če je ne bi sprejeli poslanci, pa bi jo vladu naredila s par. 14, ker je na podlagi gospodarske skupnosti z Ogrsko že pred nagodbo sklenila tigovinske pogodbe s tuji državami do leta 1915, oziroma 1917. Uskok Ploj, na kogega shodih se sedaj izreka ogroženje našim poslancem zaradi nagodbe z Ogrsko, je sam glasoval za to nagodbo, ja, stavil je celo predlog, da prejšnje slabše razmere med Ogrsko in nami ostanejo, ako se pogodba ne sprejme. Kaj naj rečemo o takem možu?

* **Liberalci,** štajerski, kranjski in goriški hočajo svojo stranko prenovati. Združijo se po vzgledu slovenskih ljudskih strank v eno stranko. Capljajo torej za nami. Ker pa so liberalci že itak po celi Sloveniji poraženi, jim tudi ta združitev ne bo prav nič pomagala. Katoliške slovenske stranke so se združile šele potem v Vseslovensko ljudsko stranko, ko so bili liberalci že povsod na tleh. Zvezne premagancev pač ne bo nihče upošteval.

* **K ljubljanski** „Zadružni Zvezzi“ je pristopila zadnji čas ugledna hranilnica in posojilnica v Spod. Dravbergu. Želeti je pač, da to čimpreje store še ostale koroške slov. posojilnice, da kakor na drugih poljih zavlada tudi v tem oziru med koroškimi Slovenci popolna edinstvo!

* **Novi zakon** proti živinski kugi je bil potrjen dne 6. avgusta in stopi v veljavo z novim letom 1910. Obenem bode izdana izvršilna naredba k temu zakonu. Živinorejci naj se dobro seznanijo s tem zakonom, ki določa pogoje za državno odškodnino. Ker smo glavna določila zakona že prinesli, bomo po novem letu objavili še izvleček izvršilnih naredb.

* **Vse posojilnice,** članice Zadružne zveze v Ljubljani, opozarjam na to, da dobitjo vse tiskovine, katere rabijo za sestavo računskih zaključkov, v tiskarni Sv. Cirila v Mariboru. Posojilnice naj tiskovine že sedaj naročijo, da se ne bodo pozneje vsled velikega števila naročil in vsled mnogih poslov v tiskarni začetkom leta naročila zakasnita.

* **Slov. kršč. soc. zveza** ima danes odborovo sejo, v kateri se določi, kdaj in kje se bo obdržaval občni zbor.

Za železnico Polzela-Kamnik. Poslanci dr. Benkovič, Krek in Pišek so ponovili predlog, da vladu takoj poskrbi za ustavovo in financijsko osiguranje te proge, ki se naj zida edino na državne stroške. Iz vojnega in železniškega ministrstva se v zadnjem času čujejo prav ugodni glasovi v prid izvršilne cele proge.

Gradec Slov. kat. akad. tehnični društvo „Zarja“ v Gradcu spremeni svoje društvene prostore ter stanje od 3. decembra naprej v Brunngasse 7. I.

* **Za žentiljski dom** je obral g. Peter Hlastec v Žičah pri Tanetu na gostiji v Dražjavišči 3. K.

Vinogradniki!

Koprivnica.

Shod vinogradnikov se vrši prihodnjo nedeljo v Velikem kamnu v prostorih g. Janeza Šerbec ob 3. uri popoldne. Govori g. deželnemu posланcu dr. Jankovič. Vinogradniki, vši na shod!

Smarje pri Jelšah.

S. K. Z. ima v nedeljo, dne 5. decembra v Smarju pri Habjanu shod vinogradnikov. Makoj po rani maši. Poroča deželnemu poslanec g. Jakob Vrečko. Vsi vinogradniki na shod!

Zibika.

V nedeljo, dne 5. decembra popoldne ob 3. uri se vrši v Zibiki shod vinogradnikov S. K. Z. Govori g. deželnemu poslanec Jakob Vrečko. Vsi vinogradniki na shod!

Žiče.

Shod vinogradnikov se vrši v nedeljo, dne 5. decembra v Žičah v posojilničnih prostorih popoldne po večernicah. Govori g. drž. in dež. poslanec Pišek. Radi velike važnosti tega shoda se pričakuje obilne udeležbe.

Sv. Štefan pri Žusmu.

V nedeljo, dne 5. decembra po rani maši se vrši tukaj shod vinogradnikov, na katerem se bo raz-

pravljalo o nameravanem novem vinskem davku. Poroča g. drž. in dež. poslanec dr. Korošec. Pridite vinogradniki vši na shod!

Zusem.

Shod vinogradnikov se vrši v nedeljo, dne 5. decembra v Žusu popoldne po večernicah. Govori se bo o nameravanem novem vinskem davku. Poroča g. drž. in dež. poslanec dr. Korošec. Udeležite se vinogradniki tega shoda v obilnem številu!

Rajhenburg.

Na praznik prečistega spočetja Marije Device, dne 8. decembra t. l., bode takoj po prvem sv. opravilu v dvorani nove kapelje političen shod, na katerem bodo govorili gg. državni poslanci dr. Benkovič, dr. Hočevar in dr. Korošec. Ta shod bude obenem tudi protestni shod proti nameravanemu novemu vinskemu davku. Kmetje-vinogradniki, pride v obilnem številu! Nobeden naj ne manjka! Le krepak ugovor na številno obiskanih shodih po vinorodnih krajih zna preprečiti ta növi napad na vašo žepo.

Hoče.

Slov. km. zveza ima dne 8. decembra po rani maši gospodarsko političen shod v gostilni g. Jožeta Rojka. Govori g. Vladimir Pušenjak o nameravanem novem vinskem davku in o drugih gospodarskih vprašanjih. Kmetje, pride v obilem številu, da pokaze vladu, da niste za nove davke!!

Mariborski okraj.

Miklavžev večer v Mariboru. V nedeljo, dne 5. decembra 1909 ob 7. uri zvečer v Narodnem domu obeta biti letos izvanredno zanimiv in zabaven, saj priredi naše dramatično društvo, ki je uprizorilo dospaj nekaj res krasnih iger, čarobno bajko v petih slikah „Snegulčico“. Ker je to prva igra te vrste na našem odru in polna čarobnega bleska, se bodo gotovo vsakdo zanj zanimal, najbolj seveda naša nežna mladina. Vzemite jo tedaj s sabo! Seveda bodo nosili tudi sv. Miklavž mladim in starim darila ter povalnil ali pokaral vsakega, kakor zasluži. Slavno občinstvo se opozarja, da je začetek točno ob 7. uri ter naj vsi tega pravočasno odda darila pri hišniku v „Narodnem domu“ in si že popoldan preskrbi vstopnico.

m Razvanje. Pri kmetu Rečniku si je dne 30. novembra prerezala vrat Terezija Drozg, ki so jo zasačili pri tatvini perutnine z njenima sinovoma. Prihodnjič poročamo obširneje o teh tatovih. Nimamo prostora.

m Hoče. Pri volitvah dne 25. novembra je bilo v občinski odbor izvoljenih šest odločnih pristašev kmečke, slovenske stranke, in šest učiteljsko-nemškutarske in fabriške stranke. Naši možje so pa tiste: Vernik Anton, Jurič Janez, Novak Karl, Hergont Franc, Gselman Jožef in Rečnik Franc. Vsi domači, pošteni in trdn posestniki. Pristaši fabriške in nemškutarske stranke so sledeli: Krčmar Stanitz Johann, Kučer po domače Čarman, Malajner po domače Ačoh, Grašič, ki je dober mož, in se gotovo že kesa, da je volil s kmečkimi nasprotniki, kmet Vabič Vincenc in Paul Vernik. Nadučitelju Močru se je podrl odborniški stolec in prav tako; sicer bi o priliki še zopet naložil kmečom tako breme, kakor je storil pred leti s šolskim vodovodom, ki je stal okoli 600 krov, sedaj pa šola nima vode in bo morala delati nov studenec. Proti volitvam se je vložil ugovor. Pri tej priliki priporočam kmetom in domačim posestnikom nekatere trgovce in krčmarje, ki so z njimi volili, kakor n. pr. Rateja, Pehara, Šalamuna, Rojka, Novačka, Gselmana; in obrtnike Arnuša, Jožeta Ledineka, Kanclera, Janžiča Bohlina, Breganta, Breznička in Breznerja.

Ptujski okraj.

Zmagá. Pri včlilih v cenzilno komisijo za osebni dohodninski davek za ptujsko okolico je v tretji skupini zmagal slovenski kandidat g. profesor Anton Kolarič. Nemško politično društvo za ptujski okraj je razvilo strastno agitacijo; poslalo je vsakemu volilcu, ki so ga smatrali za Nemca ali nemčurja, ali vsaj za omahljiveca in plašljivca, posebno pismo, v katerem so ga prosili, da naj voli nemškega kandidata Ferlescha; priložen je bil tudi kar frankiran zavitek s popolnim naslovom za odpošiljatev glasovnice, in da se ne bi nikdo zmotil in zapisal drugo ime na glasovnico, je bil pridejan še poseben listek s polnim naslovom nemškega kandidata.

p V Ptiju se je vršil zadnjo nedeljo shod, da se protestira proti novemu davku na vino. Mi smo naznani shod in se nismo ozirali na to, da sta gorovorila na njem voditelja obeh liberalnih strank dr. Ploj in dr. Kukovec. O shodu nismo dobili poročila, a iz liberalnih časnikov povzamemo, da se je kljub temu napadal na shodu naše poslance, in sicer zaradi pogodbe z Ogrsko, zaradi iste pogodbe, za katero je glasoval in deloval posebno dr. Ploj. Ploj ni imel pozuma, zagovarjati svoje glasovanje, in razjasnil ljudem, da delajo liberalci že sedaj proti vsemi nagodbami z Ogrsko, ne zaradi vina, kojega pride zadnji čas le malo k nam, ampak da se odprejo mere za tujo živino. Laž je tudi, da so naši poslanci priredili shode šele takrat, ko je naznano društvo Pozor svoj shod. Dr. Kukovec bi se lahko prepričal,

kako se v tem oziru nesramno laže, toda pri njem ljubezen ni tako velika. Ljubezen liberalcev do kmetja pa se razvidi dobro iz tega, da se je dr. Karlovšek izrekel na javnem shodu za nov davek, ako bi bilo vino le nekoliko dražje!

p Protestantizem. Z ozirom na par. 19 tiskovne postave zahtevam, da sprejmete sledeči stvarni popravek članka, objavljenega pod napisom „Protestantizem“ na rubriki „Ptujski okraj“ v 45. številki „Slov. Gospodarja“ z dne 11. novembra 1909, to pa na istem mestu, z istimi črkami in v prvi ali drugi prihodnji stevilki: Ni res, da so med drugim izstopile tri hčerke gostilničarka Moser „Zum Elephanten“. Res pa je, da se jaz podpisana gostilničarka „Zum Elephanten“ ne imenujem Moser, marveč Klobutschar. Res je nadalje, da nimam troje hčerke, marveč samo eno. Res je nadalje, da moja hčerka ni prestopila k protestantizmu, ker tega sedaj sploh storiti ne more; stara namreč ni že 14 let. — S primernim spoštovanjem Mariane Klobutschar. V Ptuju, dne 17. nov. 1909. — — Opomba uredništva: Res je, da so izstapile iz katoliške cerkve tri sestre Moser, res je, da so sestre gospe Klobutschar, ki je gostilničarka „Zum Elephanten“, pomota je le v tem, da dotočne niso hčere, ampak sestre omenjenе gospe.

p Ključarovi. Bolj kot kdaj veste o kaki nastali vojni, je vznemirla naše može vest, da namerava naša ljuba vlada, odnosno štirinesti minister Bilinski, uvesti novi davek, namreč na vino. Ako si šel, posebno v nedeljo, kam od doma, povsod na cesti, pri cerkvi, v trgovinah, gostilnah, povsod je bil pogovor skoraj le o tem predmetu. Vse je ugibalo, kako neki se ta novi davek misli upeljati, kako in koliko se bo plačevalo itd. Kdor pozna naše razmere, se temu pa ne bo popolnoma nič čudil, kajti nahajamo se v kraju, obstoječem skoro iz samih vinogradov, ki so pa bili letos žalibog vsled toče zelo poškodovani. Zato je bilo pa tudi umestno, da je K. Z. v svesti si svoje naloge, sklicala takoj mnogo zborovanj, na katerih je po svojih delavnih poslanceh vinogradnikom natanko razložila, kako misli vlada vpeljati novi davek. V ormoškem okraju je imel g. poslanec Mešček dva shoda, pri Sv. Tomažu in pri Sv. Miklavžu. Oben so se vinogradniki tudi v velikem številu udeležili. Toda to še ni dovolj. Občinski uradi sprejeli ste te dni od Kmečke zveze trojne peticije. Storite hitro vse potrebno, jih dajte podpisati ter jih pošljite Km. zvezi v Maribor, ki jih bo izročila našim poslancem Resnobni so davevi, pravi pregovor. Mi pa tudi počašimo svojo resno voljo in resen odpor ter složno zaključimo: Nameravani vinski davek se ne sme uveljaviti!

Vinogradnik.

p Št. Janž na Dr. p. Ker že dolgo niste ničesar poročali iz tega dela Dravskega polja, naj Vas obvestim, g. urednik, in cenzene bralce „Slovenskega Gospodarja“ o delovanju našega k. soc. izobr. društva, kot je podal odbor poročilo na občinem zboru dne 14. novembra t. l. — Društvo je od lani vrlo lepo napredovalo. K temu je dosti pripomogla okolnost, da je oskrbel odbor lastne prostore. Časnikov je imelo društvo 13. Prejšnje leto je bilo načrtenih samo četvero časnikov. Tudi število udov je znatno poskočilo. Leta 1907 jih je bilo še 18, leta 1908 jih je bilo nad 80. Sedaj je tekodča številka 195. Ti se porazdelijo takole: fantov je 55, deklet 68, mož je 60, žen pa 12. — Dohodkov je imelo društvo v preteklem upravnem letu 360 kron 40 vin., stroškov pa 341 kron 6 vin. Knjig, in sicer novih, si je nabavilo društvo v zadnjem letu 42 izvodov, tako, da obsegata knjižnica nad 350 knjig same dobre vsebine. Prečitalo se je nad 800 knjig, ki so se posojevale društvenikom na dom. Izvoljen je zopet dosedanje odbor. Pregledovalcem računov pa gg. Josip Sunderl in Jakob Golob. — Na Martinovo nedeljo se je vršila društvena veselica, ki je pomnožila društveno blagajno za 44 kron. Mnogo smeha je povzročil gramofon, ki ga je posodil velikodušno g. urar Bureš iz Maribora. Živalna je bila udeležba pri šaljivi dražbi, za katero je darovala blaga gospa M. F. dvoje jestvin. Bog budi plačnik vse!

Sv. Martin pri Vurbergu. Na gostiju Lorencič Piblerjevi, dne 22. novembra so med raznoravnimi poprovki zapeli s posebno spoštljivostjo in navdušenostjo tudi cesarske pesem, se živo spominjali lete naše domovine in svojih zatiranih bratov — obmejnih Slovencev — ter darovali za sklad obmejnega Slovencev oziroma za Št. Iliski dom 8:30 K.

p Stoporce. Florjan Kunsteck, kmet, in Martin Žerak, želarski sin v Sučiji sta v ponedeljek, dne 29. novembra podirala hrast. Namesto, da bi drevo nagnoprej podžgalna in potem šele podsekala, je Florjan Kunsteck hrast poprej podsekal in potem sta začela žagati. Ko žagata, se hrast podere in ubije Martina Žeraka. Udaril ga je po glavi, zlomil mu na dveh krajih nogo in predrl trebuh. Fant je bil star šele 16 let.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Dne 28. novembra t. l. je po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti, umrla izkušana babica Antonija Saller. Imamo sicer že eno slovensko babico, pa mislimo, da bi bilo kruha še za drugo!

l Sv. Križ pri Ljutomeru. Za nedeljo, dne 28. novembra je bil napovedan velik shod vinogradnikov, da protestira proti novemu vinskemu davku. Žalibog pa se shod ni vršil, ker je gospod poslanec in sklicatelj shoda Ivan Roškar v zadnjem času zbo-

lel in ker govornik iz Maribora ni mogel pravočasno dospeti. — Da bi pa tudi mupolski vinograđniki očitno pokazali, da odločno ugovarjajo takemu novemu davku, zato so vse dvanaestere občine širne župnije podpisale peticije na visoko zbornico, na c. kr. poljedelsko ministrstvo, ter zahtevali v teh peticijah, da se vsakemu novemu davku na vino nasprotuje in da se isti zabrani. Te peticije se bodo odposlate na Dunaj na pristojna mesta. — Od g. poslanca Ivana Roškarja pa pričakujemo, da kakor hitro ozdravi, predi shod in nam poroča o svojem delovanju.

l Ljutomer. Na gostiju Nedri Oamec se je načrato za dijisko kuhinjo v Mariboru 11 K 70 vin., kar je v zadnji številki našega lista pomota izotalo.

l Gasilsko društvo v Noršincih pri Ljutomeru priredi dne 5. dec. t. l. tombolo v gostilni g. Marca Vaupotiča v Noršincih. K obilni udeležbi vljudo vabi

mislečemu človeku gabi, enkrat za vselej slovo. Potem li naša občina služila lahko kot vzor drugim občinam, in če nas bodo posnemale, pa nam naši narodni nasprotniki z vsemi svojimi sredstvi ne bodo mogli škodovati. Čast zavednim volilcem in navdušenim agitatorjem. — V slogi je moč!

k Vitanje. V nedeljo, dne 12. decembra se vrši po ramu službi božji poučno zborovanje v staro šoli. Govoril bo o raznih važnih gospodarskih zadevah potovalni učitelj Vladimir Pušenjak iz Maribora. Po zborovanju se vrši prvi uradni dan nove Kmečke hranilnice in posojilnice. Kmetje in mladeniči, udeležite se v velikanskem številu tega važnega zborovanja!

Celjski okraj.

c Velik javni shod v Celju, hotel Teršek, se vrši v ponedeljek, dne 13. t. m. dopoldne ob 10. uri. Poročali bodo poslanci dr. Benkovič, Pišek in Trglav. Na shodu se osnuje kat. politično društvo za celjski sodni okraj. Dostop je dovoljen le pristašem S. K. Z. in Vseslovenske ljudske stranke.

c Trbovlje. Da so naša dekleta res na visoki stopinji omike in izobrazbe, je dokazala pretečeno nedeljo gledališka predstava. Igrala je namreč Dekliška zveza kmečkega braňnega društva težavno štiridejansko igro „Svojevlavna Minka“. Igro so dekleta jako ugodno rešila. Vse je občudovalo svoje glavno Minko, katero njeuna trmasta glavica goni od službe do službe, dokler ji ne preostaja drugega, kakor da se vrne nazaj k materi, kjer jej oblubi, da ne bo več tako trmasta in svoje glavna. Vsaka igralka je rešila svojo ulogo prav dobro. Da si želijo Trbovljčani takih predstav, je pokazala ta prireditve, saj mnogim ni bilo mogoče dobiti več prostora. Seveda je bil blagajničar najbolj zadovoljen. Zahvala gre pred vsem našim dekletom, ki so s svojo živahno agitacijo za igro pripomogla, da bo gmočno stanje braňnega društva mnogo boljše. Le tako naprej!

c Shodi v Šmarškem okraju. Naš poslanec Vrečko priredi prihodnjo nedeljo, kot že poročamo na drugem mestu, v nedeljo dne 5. decembra 2 shoda. Po rani maši v Šmarju pri Hribjanu, popoldne ob 3. uri v Zibiki. Vse vinograđnike tem potom še enkrat opozarjam, da se teh shodov v najobilnejšem številu udeleži. Kakor smo izvedeli, se vrše vinograđniki shodi tudi v Sv. Štefanu in Žusmu. Na teh poroča državni in deželni poslanec dr. Korošec. Opozarjam vse tamšnje vinograđnike, da se tudi teh shodov v največjem številu udeleži.

c Gornji grad. Vabilo k zborovanju „Zadrečke kmetijske podružnice“, katero se vrši v nedeljo, dne 5. decembra t. l. ob 1/3. uri popoldne v gostilni gospode Marije Mikuš v Gornjem gradu. Predaval bodo potovalni učitelj g. M. Jelovšek o svinjereji. K obilni udeležbi vabi

c Za gospodarsko šolo na Teharji so darovali p. n. udje in podporniki: Ivan Topolnik, kaplan v Šoštanju 80 K, dekanjski urad Štari trg 77 K 20 h. Neimorovani 20 K. Fr. Br. tk. župnik v Negovici 20 K. Jož. Kač, kmet na Teharji 12 K. Ant. Šibal, žup. na Teharji, Neimorovani na Teharji, Jur Esenec na Teharji, Jož. Kolarč, žup. na Paki, Karol Presker, župnik v Kapelab, J. Selih, župnik pri Sv. Kunigundi Peter Erjavec, žup. v Trbušah, Vinko Kolar župnik v Gotovljah, Mat. Jorkovič, dekan v Ljutomeru, Jak. Hribenik, dekan v Braslovčah po 10 K. Jož. Rehov, kmet na Teharji 8 K; dr. Ant. Sohač dekan pri Sv. Ani na Kremlju, Jos. Pečnik, kapl. v Trbovljah, Fr. Simonič, stol. vikar v Mariboru, Jož. Češek dekan v Jarenini, Vin. Zolgar, kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru po 5 K; Kourad Šeks, kapl. pri Sv. Križu pri Slati, Iv. Krančič žup. v Grizah, Fr. Hrastelj, dekan v Konjicah, Fr. Ogrizek, žup. v D. zmijah, Jož. Tombah, žup. pri Sv. Petru pod Sv. gor, Ant. župnik v Št. Ilijah, J. Bezenšek, žup. v Čadramu, Robert. Vravček, žup. pri Sv. Jedrti, Jož. Fleck, prošt v Ptaju, Greg. Presečnik, žup. na Francolovem, Fr. Zmazek, žup. pri S. Beniktu, Davor. Agrež, kapl. v Št. Janzu, Fr. Cerjak, kapl. pri Sv. Štefanu, Hen. Verk, cek. na Vidmu, Vid Janžekovič, žup. v Štefanji, J. Cajkar, žup. v Srednjišču po 1 K, Rozalj Grobelnik iz Celja 10 K, Agata Lovšin iz Jurjeve 6:0, Marija Rojko od Sv. Duha, pri Ločah 21 K, Antonija Pačnik iz Studenice 11 K, Ana Kot iz Št. Petra v Sav. del 18 K. Katoliško podporno društvo in Celju.

c Vabilo. Čebelarska podružnica za Savinjsko dolino ima svoj občini zbor v nedeljo, 5. dec. t. l. ob 8. uri popoldan v Šoli Grize z nastopnim dnevnim redom: 1. Razgovor predsednikov. 2. Poručilo tajnika. 3. Pročilo blagajničarova. 4. Sprejem novih udov. 5. Volitev novega odbora. 6. Razgovor o event. nakupu čebelarskega orodja itd. 7. Službenosti. Udje čebelarske podružnici ce in prijatej čebelarjeje pride vsej odbor.

Konjiški okraj.

k Žiče. G. državni in deželni poslanec Pišek nam bo prihodnjo nedeljo razložil natanko vladno namero glede nameravanega novega vinskega davka. Zato bodo gotovo vsi domači in okoliški vinograđniki prišli v najobilnejšem številu. Mogoče pride tudi deželni poslanec Novak.

k Žiče. Pri občinskih volitvah, ki so se vršile dne 27. novembra, so pristaši Slovenske kmečke zvezze v I. in III. razredu sijajno zmagali, tudi v II. razredu so v odboru trije naši. Vkljub velikemu naporu so dobili nasprotniki 1 glas večine, in tako imajo skupaj sedaj enega odbornika. Saj so dečali z vsemi sredstvi, da bi prišli v odbor; naprosili so si g. Poscka iz Loč, da jim je prišel na pomoč, da so lažje botij sijajno propadli. Naše vrlo kmečko ljudstvo se ni dalо zapeljati in je že njimi pošteno pomečlo. Udeležba na naši stvari je bila res krasna. Pregumno in navdušeno so šli naši može na volišče, da se otresejo onih, kateri misljijo, da imajo le oni pravico, zapovedovati čez nas. Nismo bili vajeni boja, ampak nasprotniki so ga hoteli imeti. Sedaj si naj zapišejo v svoje možgane, da si bodo zapomnili, kako se lahko z združenimi močmi zmaga. Morda se jim bojo sedaj odprle oči, da bodo izprevideli, da se naše ljudstvo ne da komandirati od ljudi, ki imajo najgrše cuvno, ki okužuje cel naš slovenski Štajer, za svoj evangelijs. Morda se celo spreobrnejo, kdo ve? Skranični čas bi že bil, da dajo listu, ki se vsakemu trenzo

b Dobova. Žalosten sprevod se je pomikal dne 12. nov. iz prijazne vasi Gaberje, nesli so k pogrebnu najstarejšega moža v župniji, Janeza Kežman-a, ki je dovršil meseca maja 90 let. Sprevod je vodil v soremstvu domačih duhovnikov in mnogobrojnega občinstva vlč. g. prof. dr. Medved, ki je govoril milo, pretresljivo nagrobnico o pokojnem očimu, očetu, vzglednem možu. Molitev, delavnost, poniznost skromnosti in veselo srce so dičile pokojnega Kežmana. On je pred 32 leti peljal v Maribor v Šoli Toneta, nad katerim je doživel več veselja, kakor katerikoli oče nad lastnim sinom. Sorodnikom in pogrebcem je bila v tolažbo darilje sv. maše in pesem: Nađ zvezdami že Blaga duša tvoja biva...

b Kozje. Gospa Gelingsheim nam je poslala sledeteče pojasnilo: Ni res, da sem jaz razobesila na

gradu, ki je prišel sedaj v italijansko last, takšno trobojnico. — Ta trobojnica se sploh ni razobesila na gradu, ampak na razvalini v Bredicu ter jo je razobesil nečak in oskrbnik enega novih grajsčakov. Kozje, dne 20. listopada 1909. Josipa Gelingsheim.

b Rajhenburg. Dne 8. decembra popoldne ob 1. bode v dvorani nove kapeljane ustanovni shod katoliškega izobraževalnega društva za Rajhenburg. Na ta shod vabimo vse gospodarje, posebno pa mladino. Mladenci in mlaedenke! Pokažite ta dan svojo vnemo za krščansko izobrazbo! Pokažite, koliko sto in sto dobrih src po naši fari je že davno koprnelo po prepotrebnem izobraževalnem društvu! Vsi mlaedenči in vse mlaedenke cele fare naj se udeležijo tega shoda in naj postanejo tudi vneti udje novega društva! Na veselo svodenje!

b Imen. Protestni shod v Imenem je bil izborni obiskan. V novi, zelo prostorni dvorani g. Matevža Pajk in v sosednjih prostorih se je nabralo najmanj 300 vinogradnikov iz Imenega, Podčetrka, Sopot, Viršajna, Sedlarjevega, Lastniča, Buč in Verac. Župani so bili skoro vsi navzoči. Predsednikom se je izvolilo vlč. g. župnika Štefana Pivec, podpredsednikom veleposestnika g. župana Jakoba Bovha in tajnikom mladega moža g. Janeza Cvetka iz Imenega. — Dr. Jankovič je v svojem, dobro enournem govoru podal sliko splošnega položaja, kazal na krivice, ki se zadajajo nam Slovencem na Štajerskem in Koroškem, kazal na velikanski boj, katerega bi se dejaj Slovanstvo z Germanstvom in končno pričel govoriti o nameravanih novih davkih, osobito o vinškem davku. Razložil je stari in nameravani novi davek na vino, govoril o vinski kriji in o vzrokih iste, nadalje o potrebi, da se upremo novemu vinskemu davku, ker bi utegnil ubiti naše vinarstvo. Ljudstvo je zelo pazljivo poslušalo, odobravalo besede govornika in sprejelo navdušeno resolucijo proti vinskemu davku. — Končno je govornik nariral tudi nekoliko razmere v deželnem zboru. Po sklepnom govoru g. Pivca se je dr. Jankovič izreklo soglasno zupanje.

Zastrupljenje častnikov.

Nekateri dunajski častniki generalnega štaba so dobili minule dni v oblatih, kakoršni se dobijo v lekarnah, hud strup ciankali skupaj s pismom, v katerem priporoča pošiljalatelj poslane prasečke kot izvrstno zdravilo proti živčnim boleznim. O tem se naj prepriča vsakdo s tem, da vzame po en prašek z vodo. Eden izmed častnikov, stotnik Mäder, je prask res zavžil in se malo minut pozneje mrtev zgrudil na tla. Ostali častniki so bili brzjavno obveščeni o strupu in ga niso zavžili.

Tako je uvedla preiskava. V petek, dne 26. novembra se je podala posebna komisija v Lincu, kjer so slutili storilca. Komisija se je že v petek zvečer vrnila na Dunaj ter je pozvala predse nadporočnika Hofrichterja, katerega so potem tudi zaprla.

Proti nadporočniku Hofrichterju se množe vedno bolj dokazi, da je postal on častnikom strup. Hofrichter je izročil nedavno nekemu svojemu tovarišu Škatljico, ki je bila popolnoma enaka onim, katere so dobili častniki generalnega štaba. V tej Škatljici je dal Hofrichter svojemu tovarišu Šaljiv dar. Dotični častnik je izročil Škatljico oblastim. V noči od sobote 13. novembra do nedelje 14. novembra, to je v noči, ko so bile Škatljice in pisma na Dunaju oddane, je Hofrichter tajno zapustil Linc in se peljal na Dunaj. Policijski agentje so v Linetu dognali, da je kupil Hofrichter v Linetu pri ondotnih tvrdkah 10 Škatljic, dočim je pozneje njegov sluga kupil še pet takih Škatljic. Prodajalci so z vso gotovostjo označili nadporočnika Hofrichterja kot kupca. Tudi v Hofrichterjevem stanovanju je našla policija zelo obtežilne stvari.

Hofrichterjeva žena je pod vtisom začnili dozgodkov v soboto zbolela. Vendar se ji je zdravje tako izboljšalo, da je v nedeljo lahko odpotovala na Dunaj. Žena je popolnoma prepričana, da je njen soprog nedolžen. Tudi Hofrichter odločno taji zločin. Vedno ponavlja, da so sumničenja glede njegove osebe nastala le vsled nesrečnega slučaja.

Vestnik mladinske organizacije.

Griže. V nedeljo 21. novembra je pri nas liberalna mladina po svojih voditeljih sklical shod napredne mladine v prostorih gospe Naprudnikove. Dnevni red je bil kakor že sploh, udrihanje po klerikalih. Da so pa malo s strahom nastopili govorniki, kažejo že njih govor, kajti niso si upali udariti po dohovščini očitno kakor po nadi, ampak le po ovinkih hoteli so malo pokazati svojo učenost. Jože Golavšek je posebno spodbujal mladino, naj pridno prebira Narodni List in Narodni Dnevnik, ker le s tem berilom se bodo edino po pravem potu organizirali. Torej napredna mladina se boče po teh veri najbolj sovražnih ljudi organizirati. G. Pkl iz Žalcu tudi ni vedel kaj posebno važnega povedati. Med drugo navadno šaro razkladal je zopet, da hodi g. Roblek v cerkev in da spoluje svoje verske dolžnosti, in koliko je storil pri stavbi žalske cerkev. Veste Vi, žalski g. govornik, tako lahkovni pa Grižani nismo (razen nekaterih, ki v sramoto cele fare za liberalnimi učenjaki hodijo) da bi takšno hvalisanje verjeli. Le naj hodi g. Roblek v cerkev, saj to je njegova dolžnost in opravlja druge verske dolžnosti, to je njevova stvar in če bi tudi sam žalsko cerkev postavil —

vendar on je v politiki zastopnik stranke, ki imenuje krščanstvo strup iz Judeje. On dela na programu naprednih liberalcev, kajih glasilo je N. L. in N. D., v katerih se dovolj izraža sovraščino do dohovščine in do sv. cerkve. — Ko je še Dolinar po domače Matevšč navdušil mladino, da se ne smejo bat nobenega fajmoštra ali kaplana, ampak da morajo navdušeno napredovati, zaključil je predsednik zborovanje s tako slabim navdušenjem, da bi se skoraj ne bilo vedelo, kdaj se je zborovanje končalo. Takšna je toraj liberalna učenost, o kateri naši domači liberalci toliko govorijo. Verjemite, da ni nebenem v čast, najmanj pa še tistim liberalcem, ki bi se radi na zunaj popolnoma krščanske kazali. Da pa ne boste cenjeni braci misili, da smo Grižani res tako liberalni, moram resnici na ljubo povedati, da je bilo naših fantov in deklet na shodu samo kakih dvajset. Bilo je pač še tudi nekaj domačih mož in žen zraven. Večina pa je bila žalčanov. Narodni List piše, da je bilo grižih fantov in deklet sto, to pa je laž. Toliko za danes, prihodnji pa še več.

Griže. Slučajno mi je prišla zadnja številka N. L. v roke. Ko sem pregledoval vsebino, sem slučajno naletel na notico: „Mi gremo naprej“. Tam stoji pisano: „Čitatelj mladi, ali si že kedaj stal po zimi pod vaškim hribom in opazoval, kako je zmetel vrhu griča tvoj tovariš snežni val, ga pustil po hribu, kako je isti vedno bolj naraščal pobirajoč že od daleč vidno sled, ter prihrul končno mimo tebe v dolino kot velikanska skala, ki preti uničiti vse, kar bi ji bilo na potu. Slovenski napredni mlaedenči, gotovo si že videl podoben prizor in povem ti, ti sedaj sam izvršuješ nekaj sličnega.“ Tako pisatelj teh vrstic primerja naprednega mlaedenča snežnemu valu, toda on pa ne pomisli na žalosten konec tega snežnega vala. Ko namreč začne solnce pošljati zopet toplejše žarke na prirodu, takrat se začne snežni val milo solziti in ko še pripihlja topel jug, snežni val od dne do dne bolj izgaja in nazadnje se zruši v prazen nič. Tako bo tudi z našo napredno mladino, sedaj hruje res kakor snežni val, toda tudi zate bo prisiljalo solnce in pripihlja topel jug in družbe napredne mladine bodo se začele krčiti in izginjati tako dolgo, da bodo slednjič popolnoma izginile in tsko bodo v vsem podobne onemu snežnemu valu, katerega dopisnik tako proslavlja.

St. Jurij ob juž. žel. Mlaedenči in mlaedenke v Št. Jurju Vam stavim vprašanje, kaj bodovali delati v zimskem času? Odgovorili mi bodo: še ne vemo! Jaz bi pa Vam svetoval nekaj, kaj bi naj delal vsak mlaedenč in mlaedenka v dolgem zimskem času, in to, kar Vam svetujem je: poleg svojih vsakdanjih opravil naj bode Vaša prva skrb, da se izobrazujete, ker izobrazba je neobhodao potrebna. Kaker hitro boste imeli nekoliko časa, kar primite dobro knjigo v roke ter berite pazljivo, najboljše je ob večerih, ko ste vsi domači pri gorki peči, pri svojih delih, da eden boro na glas a drugi poslušajo, potem se tudi lahko tudi razgovarjate v predmetu, ki ste ga ravno kar slišali. Sedaj me boste pa vprašali, kje pa naj dobimo knjig in dobrih časnikov, kje vprašate — ino naše „Kat. bralno društvo“ ima nad 1000 lepih knjig razne vsebine, ima na razpolago vsak teden nad 100 št. raznih časopisov, in te knjige in časopise dobi lahko vsakdo, kdor je član bralnega društva, udnina znaša pa za eno celo leto 1 K, torej 1000 knjig smem prebrati za eno krono in še dobim po vrhu vsak teden časnikov. Kdor še ni član, naj takoj pristopi k že lepemu številu naših članov pri bralnem društvu kod ud. Pri lepi knjigi in katolskem časniku kakor je n. pr. „Slov. Gosp.,“ Naš dom, „Bogoljub“, „Slovenec“, „Kmetovalec“, „Nar. Gospodar“, „Čebelar“ i. dr., pri takšnem berilu nam bodo dolgi zimski večeri prijetno potekli, zraven si bomo pa še pridobili precej znanja o tej in oni stvari. Pa še nekaj bi Vas prosil, mlaedenči in dekleta, vzamite pero v roke, ter pište lepih kratkih novic našim katoliškim listom, posebno „Slov. Gosp.“ Koliko je lepih novic v vsakem kraju, ki bi jih drugi radi brali, časopis pa je kratkočasnejši in zanimivejši. Pa še nekaj fantje in dekleta v Št. Jurju bi Vas prosil — varujte se slabih, nekatoliških knjig in časnikov in če dobite kaj takšnega, v peč s tim papirjem, to ni v Vaš prid ne duši ne telesu, glejte zgled. Še pred nedolgom časom je prišla neka družina iz sosednje župnije, ki ima naročen protikatoliški list in ta list je že nekatere izmed te družine tako daleč pripeljal, da ne gredo ob nedeljah več k maši, čeprav je komaj nekaj minut od župne cerkve. Slov. Gospodarja pa nečejo zato brati, ker ni nič čez duhovnike pisanega. Po novem letu pa ko pride čas ženitve, kateri se mislite možiti in ženiti, iščite si svojih sodrugov po dobrih katoliških hišah — liberalnih in brezvernih hiš se ognite pri svojem izbirjanju. Če mi dovolite gospod urednik, bi pa še postal novoletni pozdrav vsem našim dobrim fantom in dekletom po Spodnjem Štajerskem. Živila slovenska katoliška mladina po Spodnjem Štajerskem!

Najnovejše novice.

Slov. Jednata je sklenila, da vstopi v prvo čitanje začasnega proračuna. Ako bodo Poljaki držali besedo, potem bo kmalu sedanjemu ministerstvu odklenkal.

Proti davku na vino so vposlale po dr. Korošcu peticije: občina Drensko rebro, Sv. Vid pri Planini, izobraževalna društva Podsreda, Sv. Trojica v Halozah, Kozje.

O šolstvu na Spodnjem Štajerskem je govoril poslanec dr. Benkovič v poslanski zbornici o priliki razprave o nujnih predlogih posl. Dürich in Kalina radi manjšinskih šol. Podzel je sliko raznih perečih šolskih zadev, posebno glede okoliške šole v Celju, sibal ukaz deželnega šolskega sveta o nastavljanju učiteljev in sploh njegovo pristransko postopanje ter stališče deželnega odbora in nemške deželnozborske večine proti slovenskim šolskim težnjam, odobraval in utemeljeval nazor, da mora skrbeti država za

manjšinske šole, in poučno zavrnil razne nerescne trditve v začnjem govoru celjskega poslanca Marckha itd.

Radi nekega dopisa iz Gornjega grada je interpellral poslanec dr. Benkovič pravosodnega ministra; v dopisu se kaplanu Berku grozi „z Makalom“ in žali kn. sk. ordinarijat. V interpelaciji se zahleva konfisciranje dotičnega dopisa in primerno kaznovanje.

Listnica uređništva.

Dopisov iz Dobove, Št. Janža na Drav. polju, Sv. Barbare v Hal., Ljutomeru, Šmartnu ob Paki, Galicije pri Celju, Št. Jurju ob Ž. žal nismo mogli spraviti v to številko. Pridajo prihodnjih!

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradec	Maribor		Celje		Prij	Ormož	
		K	v	K	v			
Pšenica	92	50	28	—	25	—	28	
Rž	21	76	18	—	21	—	20	
Ječmen	19	—	17	—	20	—	19	
Oves	20	—	17	50	17	—	18	
Koruza	18	76	18	50	19	—	18	
Proso	28	20	18	—	20	—	14	
Ajda	23	—	17	—	22	—	16	
Sladko seno	—	—	12	—	17	—	12	
Kislo	—	—	—	14	—	12	10	
Slama	—	—	6	—	14	—	8	
	100 kilogramov		100 kilogram		1 liter		1 liter	
Fizola	—	—	—	—	28	—	—	
Grah	—	—	—	—	60	—	—	
Leča	—	—	—	—	60	—	—	
Krompir	—	—	—	—	8	—	—	
Sir	—	—	—	—	40	—	—	
Surovo maslo	—	—	—	—	2	50	—	
Maso	—	—	—	—	1	84	—	
Špeh, svež	—	—	—	—	1	80	—	
Zelje, kisalo	—	—	—	—	2	—	—	
Repa, kisla	—	—	—	—	16	—	—	
Mleko	—	—	—	—	22	—	—	
Smetana, sladka	—	—	—	—	88	—	—	
„ kisla	—	—	—	—	1	04	—	
Zelje, 100 glav	—	—	3	50	—	—	—	
Jajce, 1 kom.	—	—	—	—	10	—	—	

**Serravallovo
železnato kina-vino**

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni.

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrujuje žive in popravi kri. Izborni okus. Nad 6

Pojasnila o inseratih daje

upravljenstvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke,

Dne 27. novembra 1909.

Gradec . 54 61 33 42 38

Dunaj . 63 17 20 6 27

Učenca sprejme Alojz Zoratti, slikar in portretar v Mariboru, Schmidterjev drevořed. 915

Mala hiša s sadnim vrtom in eno dvoriščno v lepi vasi Libeliče na Koroškem tiki farne cerkev, dve sobi, kuhinja, kleti, svinjskim in kravjim hlevom na prodaj. Posebno primerno za kakega rokodelca. Cena 2600 K; več se izve pri lastniku Peter Ring, Libeliče, Koroško. 917

Trsje na prodaj, mosler, muška-teler, guttedel, sylvaner, burgunder, belli riesling, traminer, portugi er, ranfal, vase na portalis cepljeno; cepljenke stanejo 100 komadov 14 K in 1000 komenjakov portalis 100 komadov korenjakov stane 4 K. Janez Verbušak, posestnik-trtar, Breg, Ptuj. 916

Vsak dan 10—20 K zaslubi vsak brez truda in brez predznamenja. Pošljite takoj svoj naslov na: Schäechter, Dunaj 104, Postfach 46. 913

Organistovska služba se odda pri župnijski cerkvi Sv. Lovrenca na Drav. polju. C ciljanec lepe a zadržanja, ki bi bil zmožen tajništva v posojilnici in mlekarni, se naj, če mogče, osebno oglaši svojimi sprijevali, do 15. decembra t. l. pri tamkašnjem cerkvenem predstojništvu. 912

Lepo posestvo, se proda. 10 oravov zemlje vsega skupaj. Cena je 12.000 kron. Izve se pri gospoj Marija Ivančič, Fraustauden Štev. 61 pri Mariboru. 920

Pomočnika, ki zna za drvarje sekire d lati in enega učenca, ki bi imel veselje do kovaškega dela, sprejme kovaški mojster Karol Krančan v Falu ob kor. žel. 921

Išče se dekle, zmožno slovenščine in nemščine, kot pomočnica v trgovino na deželi. Prednost ima ona, ki je že služila v trgovini Plačilo po dogovoru. Naslov v upravljenstvu. 923

Pekarija na deželi pri farni cerkvi se da pod ugodnimi pogoji takoj v najem. Več se izve pri lastniku Gregor Leben, Debro, p. Laški trg. 928

Štefan Kaufmann

trgovec z železom
v Radgoni,

priporoča svojo veliko
zalogo lepo porlačenih
nagrobnih križev po
jako nizki ceni.

Najboljše nadomestilo za žveplenje. En pritisk in ogenj je tukaj. Ko mad stane samo 2 K 90 vin; 3 komadi 8 K 40 h; 10 komadov 25 K. Kdor pošlje 3 K naprej, se mu pošlje franko, drugače po povzetju Navodilo priloženo. Tako po ceni se dobiva samo pri: Zinnaer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. Preprodajalc se iščejo. 940

Božične jaslice

z vsemi okraski se dobijo

v trgovini Tiskarne sv. Cirila

in sicer za 3 krone vse sledeče reči: 1 papirnaté jaslice, mali svečniki, zlate in srebrne niti, zlate pene in šnemeče zlato, angelci in pastirci z ovcami. Plačate lahko v poštnih znakih. Na naročila brez plačila se ne ozira.

Naznanilo.

Posetnikom vinogradov naznanjam, da imam letošnjo jesen in prihodnjo spomlad včasih na subo cepljenih trt na prodaj in sicer: šipon, laški rizling, silvanec, žlahtnino belo in rudečo in muškat. Trte so dobro začasene in dobro vkoreninjene in od toče nepoškodovane. Cena je 100 kom. I. vrste 12 kron, ako se odvzamejo v jeseni. Naročila za te trte sprejemam do konca novembra t. l.

Oglasit se je pri Francu Muršiču, posestniku in trtarju v Senčaku, Sv. Lovrenc v Slov. gor., pošta: Juršinci pri Ptaju.

869

Sotrudnik!

se išče, kateri bi imel veselje do nakupa lepih jake dobičkanosnih smrekovih gozdov. K temu podjetju bi moral imeti približno 40 000 do 50 000 kron. — Naslov se izve v uredništvu Slov. Gospodarja. 937

Citalnica v Konjicah

naznanja, da odda s 15. februarjem l. 1910 gostilno v Narodnem domu v Konjicah v najem. Tozadovni pogoji se izvejo v pisarni dr. Rudolfa pismeno ali ustmeno. Prošnje poslati je najdalje do 15. decembra t. l. dr. Rudolfu, odvetniku v Konjicah. 948

Zahvala.

Povodom bridke izgube naše predrage matice, gospe

Marije Dernjač, roj. Toms,

dovode šol. ravnatelja in učiteljice ročnih del

nam je došlo iz vseh krogov prijateljev in znancev drage pokojnice toliko izrazov sožalja, da nam je nemogoče se vsakemu posebej zadostno zahvaliti. Sprejmite tem potom našo najiskrenješo zahvalo! Posebno hvalo smo dolžni č. duhovščini ter slav. učit. zboru tukajšnje slov. šole, ki nas je podpiralo v teh težkih dneh z vso požrtvovalnostjo, kakor tudi vsem dragim blagim, ki so dragi rajniki lajšali trpljenje. „Prostovoljnemu gas. društvu v Sevnici, ki se je sprevoda korporativno udeležilo, našo iskreno zahvalo! Srčno zahvalo sploh vsem, ki so spremljali nepozabno nam mamico k zadnjemu počitku.

SEVNICA, 1. gradna 1909.

949

Rodbina Kokot.

Vrezani kosi

iz

jamčeno suhega gabrovega ali bu- kovega lesa

v svrhu izdelovanja palcev
za mlinska kolesa se kupujejo.

Ponudbe se naj pošljajo direktno na:

Lustthal-Videmer Farbwerke

I. M. Fink's Eidam, Dol pri Ljubljani. 939

Cepljene trte

najboljše kakovosti, vseh vrst na običajnih podlagah priporoča po znižani ceni:

Trsničarska zadruga Sv. Bolfenk pri Središču.

Ceniki brezplačno. — Opozarjamo na našo špecialiteteto:

Muškatni silvanec:

926

Prodaja vinskih sodov.

Rabljene od K 4:90 naprej

Nove " " 9—

po 100 litrov od

L. S. Radan-a : Zagreb,

Gajeva ulica 15.

918

Žveplenokisli

amoniac

(amonijev sulfat)

vsebuje 20,6 do 21 odstotkov dušika in ga je uporabljati kot gnojilo k vsaki rastlini. K ozimini je gnojiti že jeseni četrtoč do tretjine vse množine, ostalo pa v zgodnji spomladi, ali pa je potrebiti vso množino za počesno gnojenje v zgodnji spomladi.

75 kg amonijevega sulfata učinkuje ravno toliko, kakor 100 kg čilskega solitra. Amonijev sulfat ne sprjenjuje prsti, zabranjuje razne rastlinske bolezni, kakor n. pr. rja itd. in prepreči poleganje žita.

Dušik je v amonijevem sulfatu cenej, kakor v čilskem solitru, in vporabljenje sulfata pomenja torej velika prihranitev za kmetovalca.

Žveplenokisli amonijak, kakor vse vrste zajamčenih gnojil prodaja

P. Majdič, „Merkur“

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji. 833

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega, paljenega K 2—, poi betrega K 2:90, belega K 4—, primo perje mehkega perja puhi K 6—, voleprima oglašenega najboljše vrste K 8—, mehkega perja (puha) sivega K 9—, belega K 10—, primo

nuha K 12—, od 5 kg naprej postavni pravo.

Narejene postelje

iz gosistontega, rdečega, modrega, rumenega ali belega mesta (hankinge) perja, velikost 170×116 cm z dvema zglavnicama, te dve 50×68 cm zadost napolnjeno, z novim, sivim, očiščenim, kožulim in stanovitnim perjem K 16—, napol maha K 80—, maha K 24— perne in sami K 19—, 18—, 16—, 15—, 14—, 13—, 12—, 11—, 10—, zglavnice 8—×60, 4— pernice 180 cm×120 cm velike K 15—, 16—, 17—, 18—, 19—, 20—, zglavnice 90×70 ali 80×80 cm, K 4:50, 5—, 5:50, blazine in gradila 180+116 cm K 13—, K 15— razpoljite po površju, za 247 m. lastost, od K 10—, naprej postavni pravo.

Maks Berger v Dešenici štev. 1015, Šmarje.

Karne greje, se ženijo ali počnejo zdraviti. Ceniki o blazinah, odvratih, pre

vlečnih in drugem posteljstvu blago lastost in počitni pravo.

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg štev. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera.

Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kislo

vodo, galico, šveplo in rafije.

180

Izmčim za dobro in solidno postrežbo.

Zima

je tukaj, toraj glasno kličem, pridite vti nakupit za zimo mnogovrstnega manufakturnega blaga, trpežno in po ceni, kakor malokje, se dobi samo pri

Valentinu Gorenšek,

trgovec na FRANKOLOVEM, p. VOJNIK.

Steckenpferd-

milo z lilijskim mlekom

Najmehkejše milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi.

128

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.

200

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru

priporoča
te-le tvrdke:

pri angelju' Nova trgovina pri angelju'

z modnim in manufakturnim blagom

J. N. ŠOŠTARIČ :: MARIBOR,

Glavni trg štev. 19.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor
tudi matrace, divani,
stole, postelje ter
ogledala po najnižji ceni.

Franc Pieteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna

Pri pošti

Maribor, Tegetthoffova cesta 41

priporoča vsaka sveta pivo,
lavrtna domača vina ter
merse in topla jedi.

Mar. Medes

Tovarna za glinske izdelke

v Ročju

zdelejo s parnimi stroji iz najboljših redkih prenute
glina prizane najboljše izdelke, kakor patentovane
narezne in vaskovršno drugo strelno opiko, opiko za
sid za oboke, dlanike, rekontra opiko, pličke za
tlak, londene cavi itd. po najnižji ceni.

Zalogi tudi v Mariboru, Cesarica cesta, pri komercu & česaricu

SLASČICE,

kot obveske na božična drevesa, najnovejših vrst v velikanski izbiri, priporoča

nova slaščičarna

EMAN ILICH, MARIBOR,

Gornja Gosposka ulica štev. 38.

Naročila na razno pecivo za praznike se točno ter v popolno zadovoljnost cenj. ob-
činstvu izvršijo. — Za gospode trgovce posebno znižane cene

Edina narodna steklarska trgovina

FRAN STRUPI, Celje,

priporoča svoje bogato zalogo stekla, porcelana, kame-
nine, vaskovršnih šip, svetilk, ogledal in okvirje za
podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in
privatnih stavbah.

Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.

Na debelo — Na drobno

1000 Kron!

ne dobite, ampak precej denarja si prihranite,
ako kupujete vse za Vašo potrebo, kakor vsa-
kovršno blago za žensko in moško obleko,
najlepše svilnate robce, perilo, preproge, rjuhe,
platno belo in barvane in mnogo drugih raz-
ličnih stvari v največji in najcenejši trgovini

JOŽEFA ULAGA V MARIBORU,

Tegetthoff-ova cesta štev. 21.

Največja zalogal 364 Največja zalogal!

Slovenske gospodinje!!

„Zvezdna“ cikorija

iz Prve jugoslovan-
ske tovarne za kavine
surogate v Ljubljani
je res slovenski iz-
delek.

Varstvena znamka

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,

azar, edalar in zlatar

v Mariboru

Tegetthoffova cesta 31.

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato zaloge raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, edal, dalogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine ponajnajkrajših cen. Garancija več let.

Vsi popravki se točno
hitro izvršijo.

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeve ulice 2

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst ::

sprejemna vloga na knjižice in na te-
kodi račun ter je obrestajo po čistih 4 1/2% Kupuje im predaja srečke in vse vrste vrednostnih papir-

jev po dnevnem kurzu. Delniška glavnica K 3.000.000. — Reservni fond K 300.000

SLAVIJA

je največja slovenska zavarovalnica,
proti požaru in življenju.

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu
sprejema vloga vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po stari edostatske ter pripisuje obresti vsega pol leta in kapitalni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odtegne vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji : Gorjigrad, Šentjan, Šmarje, Šoštanj in Vransko in rezervna zaklada, katera načata vse nad 230.000 K. Zato razdeli znatne svote v obiskovršnici in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Osredaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K., za vodovodne naprave 10.000 K., za napravo potov 1500 K., različnim določnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K., za podporo različnim požarnim brambam in v knjižnico gospodarske namene nad 2.000 K., skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslujujo se

Južnoštajerske hranilnice pri učlanjanju svojega denarja ali kadar natačata denar za mladoletne ali sodiščih, da se natači denar za mladoletne in vacevance izključno in v Južnoštajersko hranilnico.

Za besplačno pošiljatve denarja so položajec c. kr. poštahranilnčnega računa št. 18.818 vsakemu na razpolago.

Ze cela
zimska obleka
s podlogoj za ženske
6 Kron
pri Druškoviču
Slovenjgradec.

IVAN RAVNIKAR, trgovina s šepo. blagom,
barvami in dež. pridelki.
Celje, Graška cesta.

Kupujem po najvišji dnevni ceni suhe gobe, pšenico,
oves, ječmen ter vse deželne pridelke. — Opozarjam ži-
vinorence na „Lucullus“, ker s tem najprej izrede svoje
prašice, katerega imam v zalogi na drobno in debelo po
najnižji ceni. Z odličnim spoštovanjem

Ivan Ravnikar.

V slov. bistriskem okraju
se vsaki vabi k nakupovanju vaskovršnih redi v trgovino

Alojz Pinter-ja

pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.

On Vam ponudi mnogovrstno dobro blago po zanesljivo nizki ceni.
V zalogi ima tudi novo že prepricano najmočnejše redilno sredstvo
na svinje „Lucullus“. — Bartelovo ključno apno, Tomaževa žlindra,
vsake vrste železo, orodje, posodo, barvo, steklo, olje itd. — Ku-
puje pšenico, rž, oves, suhe gobe, vinaki kamen, maslo, jajce itd.

Kemična pralnica oblik

H. Volk, Šoštanj

se priporoča za pranje in
barvanje raznih oblek, kožuhovin, rokavic itd. Lišpa od
oblek ni treba odstraniti. Edini slovenski zavod te vrste.

Nabiralnica v Mariboru pri J.
vezjak, krojač, Šolska ulica 4.

Pozor! Rokavice za zimo in veselice, naramnice, irhaste hlače itd. le domačega izdelovanja
kupujete najboljše pri Francu Podgoršku, rokavičar in bandažist Maribor,
Graška ulica 7. Specijalist za kilne pase, pokončne držaje, umetne noge in roke,
varne stroje proti skrivenju trupla i. t. d. — V zalogi so tudi razni predmeti za postrežbo bolnikov.
Izdelovanje dobro!

Cene nizke!

A. Jurca naslednik Alojzij Senčar v Ptiju,

priporoča bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih barv, firneža in karboleja ter
vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst
mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedlecem priporočam za pomlad
vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči.

Na debelo : na drobno. — Nizke cene : točna postrežba.

OLJE
za razne stroje prodaja tis-
karna sv. Cirila v Mariboru
100 kg po 25 K.

„CROATIA“

CROATIA, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje
proti požaru in vpepelitvi po bližaku napremidnina vsake vrste: hišo,
gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor:
nizko opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago
v trgovinah itd. po jake ugodnih pogojih in nizkih cenah.

/ za pojasnila daje: Podražnica „CROATIA“ v Trstu, Gornje št. 1.

Dijaki dobijo zelo po nizki ceni vse
šolske in pisarniške potrebščine
v trgovini Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo
prve vrste, z najboljšim
strelnim udinkom priporoča

Prva borovska tovarna orežja
Peter Wernig

družba z omajeno zaveto v Borovljah Kor. ko).

Stampilje

iz kavčka se dobijo v tiskarni
sv. Cirila v Mariboru.

„ADLER“?

je izdelek pisalnega stroja prve vrste, takoj vidna pisava, samo 30 tipk, 90 črk, ki dajo zopet nad 100 pismenk. Vrste so zajamčeno ravne. Prebije 20 kopij.

Slovensko-mednarodna tastatura!

Najvišja izpopolnitev!

okoli 50.000 v rabi!

925

Brez vsake konkurence!

Zastopnik: Robert Fuchs, Maribor, v trgovini z blagom H. J. Turad.

Zastonj!

dobi polegstoječi

gramofon

oz. krasen fonograf, kdor naroči 30 velikih plošč po 4 K, ozir. 15 Edisonovih valjarjev po 1 K 50 v. Ako ne verjamete, blagovolite poskusiti. Na razpolago so tudi vaskovrstni najboljši gramofoni od 28 K naprej in tonografi že od 7 K naprej ter najlepše dvostranske plošče od 3 K do 9 K v vseh jeknikih. Kdor kupi 6 velikih plošč, dobri eno enako povrh **zastonj**. **Novo:** gramofonske plošče v obliki **razglednic**. Stare in strelte plošče se po najvišji ceni zamenjajo. Priporočamo nadalje krasne orkestrijone in električne klavirje od 530 K do 20.000 K. Plačuje se lahko tudi na obroke. Ceniki zastonj. Tako ugodno se kupi samo pri:

Zinauer & Co,

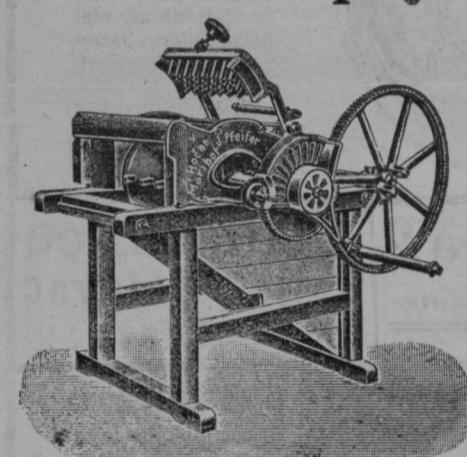
Sv. Jakob v Slov. gor.

Priznalna pisma na razpolago.

Najlepše božično darilo!

Tovarna za poljedelske in kmetijske stroje

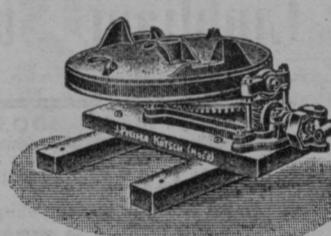
kakor mlatilnico za škopanje in navadne mlatilnice za roko in gepelj. Rezalnice, gepelj, vejalnice itd. Livarna za železo in medenino Izdelujejo se mlini in žage za vodo in parno moč. Vsa popravila po ceni in točno. Ceniki se pošilja o brezplačno. Kupuje se po najboljši ceni staro vrito železo, cink, cin, baker, svinec, i. t. d.

941

I. Pfeifer,

tovarna in livarna

v Hočah
pri Mariboru.

**Aradne =
= zavitke**

priporoča
**Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.**

Kapljice za želodčni krič:
Žganje proti trganju:

Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.

Prav dobro mazilo pri prehla-
jenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg štev. 15. 825

kavni

pridatek iz zagrebške tovarne:

Al. Zagon II, č. 1161, b: 9 L.V.

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tis-
karni sv. Cirila v Mariboru.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na-
vadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%.
Obresti se priznajojo h kapitalu 1. januarja in
1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se spre-
jemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obre-
stovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so
poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto
97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupillarni
varnosti po 4 1/4%, na vknjižbo sploh po 5%, na
vknjižbo in poročivo po 5 1/4%, in na osebni
kredit po 6%. Nadalje izposujejo na zastave ve-
drodnih papirjev. Dolgo pri drugih denarah za-
vodih provzame posojilnica v svojo last proti po-
vrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo
7 kron. — Pročne za vknjižbo dela posojilnika
brezplačno, stranka plača le kolike.

Uradne ure

so vsake sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne
in vsake sobote od 8 do 12 dopoldne, izven
praznike. — V uradnih urah so sprejema in in-
plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in pročne sprejema vsak delavnik od 8.—12.
dopoldne in od 2.—5. dopoldne.

6